

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મેસર્સ કબિની ખાણો પ્રા. લી. અને અન્ય

વિરુદ્ધ

ઓરિસ્સા રાજ્ય અને અન્ય

નવેમ્બર ૧૮, ૨૦૦૫

(અરિજીત પાસાયત અને આર. વી. સ્વીન્ઝન, ન્યાયાધીશ)

ખાણો અને ખનિજો:

ઓરિસ્સા લઘુ ખનિજ રાહત નિયમો, ૧૯૯૦-નિયમ ૬ (૬-એ)

(૧)-સુશોભન પથ્થરો માટે ક્વેરી લીઝ-પ્રથમ અરજદાર પર અનુદાન માટે બીજા અરજદારને આપવામાં આવેલ પ્રાધાન્ય-જાળીની માન્યતા, માન્ય છે કારણ કે બીજા અરજદારે નાના ખનિજોની પ્રક્રિયા માટે પહેલેથી જ એક ઉદ્યોગની

સ્થાપના કરી હતી-અરજી કરતી વખતે નહીં પણ અરજી પર વિચાર કરતી વખતે જ પસંદગીનો નિર્ણય લેવાનો પ્રશ્ન-બીજા અરજદારને પસંદગી આપતી વખતે સત્તાવાળાઓ દ્વારા કારણોનું બિન-રેકોર્ડિંગ-જરૂરી નથી કારણ કે તેણે પહેલેથી જ સમાન ઉદ્યોગની સ્થાપના કરી છે. જે પોતે પેટા-નિયમ (૬-એ) હેઠળ પસંદગી આપવાનું કારણ છે.

શબ્દો અને શબ્દસમૂહો- 'સેટિંગ અપ' -નો અર્થ

અપીલકર્તા નંબર ૧ એ ઓરિસ્સા સ્ટીલ અને ખાણ વિભાગને ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે 'સુશોભન પથ્થરો' માટે ખાણ લીઝ માટે અરજી કરી હતી. એકમની સ્થાપના માટે, અપીલકર્તા નંબર ૧ એ જમીન ખરીદવાનો કરાર કર્યો હતો અને મશીનરી માટે પણ આદેશ આપ્યો હતો. ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી નંબર ૪એ પણ ખાણ લીઝ માટે અરજી કરી હતી. ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી નંબર ૪એ સરકારને પત્ર લખીને માહિતી આપી હતી કે તેણે એક બીમાર એકમ "વેલી ગ્રેનાઈટ્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ" ખરીદ્યું છે જે સંબંધિત નાના ખનિજની પ્રક્રિયામાં રોકાયેલું હતું અને ખાણ લીઝ માટેની તેની અરજી પર વિચારણા કરવા વિનંતી કરી હતી. લીઝ પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને આપવામાં આવી હતી. અપીલકર્તાએ રિટ પિટિશન દ્વારા તેને પડકાર્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે એ જ ચુકાદાને ફગાવી દીધો હતો કે પ્રતિવાદી નંબર ૪નો કેસ ઓરિસ્સા લઘુ ખનિજ રાહત નિયમો, ૧૯૯૦ના

નિયમ ૬ (૬-એ) (૧) દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યો હતો અને તેને અપીલકર્તા નંબર ૧ પર પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી હતી.એટલે વર્તમાન અપીલ.

અપીલને નકારી કાઢીને કોર્ટે ઠરાવ્યું:

૧.૧.ઓરિસ્સા લઘુ ખનિજ છૂટ નિયમો, ૧૯૯૦ ના નિયમ ૬ ની ભાષાને વાંચીને, તે સ્પષ્ટ છે કે જોગવાઈમાં ત્રણ પ્રકારની પ્રાધાન્યતા/પ્રાથમિકતા અંકિત છે.પ્રથમ એક સામાન્ય કેસ છે જ્યાં અગાઉ પ્રાપ્ત થયેલી અરજીને પછીની અરજી કરતાં પ્રાધાન્ય આપવામાં આવે છે.પેટા-નિયમ (૫-એ) માં એક અપવાદ દર્શાવવામાં આવ્યો છે કે જો રાજ્ય સરકારનો અભિપ્રાય હોય કે ખનિજ વિભાગના હિતમાં આવું કરવું જરૂરી છે, તો તે લેખિતમાં નોંધાયેલા કારણોસર અગાઉ કરવામાં આવેલી અરજીઓને પ્રાધાન્ય આપીને ખાણની લીઝ આપી શકે છે.

[૩૪૭-એ, બી]

૧.૨.પેટા-નિયમ (૬-એ) એવા અરજદારોની શ્રેણીને બહાર કાઢે છે જેમણે ગણતરી કરેલ શ્રેણીઓના નાના ખનિજો માટે અરજી કરી છે તે પરિમાણ વાર્તાઓ સહિત સુશોભન, ઔદ્યોગિક અથવા નિકાસ હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ પ્રકારના ખડકો છે.હાલનો કેસ ઉપરોક્ત પેટા-

નિયમમાં આપવામાં આવેલી પ્રાથમિકતા સાથે સંબંધિત છે.તે એવા વ્યક્તિને પ્રાથમિકતા પૂરી પાડે છે કે જેમણે આવા નાના ખર્ચોની પ્રક્રિયા માટે પહેલેથી જ ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો હોય.રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલા દસ્તાવેજો પરથી, તે સ્પષ્ટ છે કે મિસ વેલી ગ્રેનાઈટ્સ (પ્રા) લિમિટેડ એક ચાલી રહેલા એકમનું સંચાલન કરી રહી હતી અને તેનો કબજો પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને સોંપવામાં આવ્યો હતો, અને તે ઉપરોક્ત કંપની દ્વારા ચલાવવામાં આવી રહ્યો છે.[૩૪૭-બી, સી, ડી]

૨.૧.અપીલકર્તા નંબર ૧ એ માત્ર તેના માટે કરાર કર્યો હતો.જમીન ખરીદી અને મશીનરી માટે ઓર્ડર આપ્યો અને કોઈ ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો ન હતો.
[૩૪૭-એફ]

૨.૨.ઓક્સફર્ડ ઇંગ્લિશ ડિક્શનરીમાં વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યું છે તેમ "સેટિંગ અપ" અભિવ્યક્તિનો અર્થ થાય છે, 'પગ મુકવું' અથવા 'સ્થાપિત કરવું', અને તે 'પ્રારંભ' થી વિરોધાભાસી છે.તફાવત એ છે કે જ્યારે કોઈ વ્યવસાય સ્થાપિત થાય છે અને વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે તૈયાર હોય છે, અને પછી તે વ્યવસાય વિશે કહી શકાય કે તેની સ્થાપના કરવામાં આવે છે.પરંતુ તે વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે તૈયાર થાય તે પહેલાં તેની સ્થાપના કરવામાં આવતી નથી.[૩૪૭-જી]

વેલ્થ ટેક્સ કમિશનર, મદ્રાસ વિરુદ્ધ રામારાજુ સર્જિકલ કોટન મિલ્સ લિમિટેડ, (૧૯૬૭) ૧ એસસીઆર ૭૬૧ પર આધાર રાખ્યો હતો.

૩. અગ્રતાના પ્રશ્નનો નિર્ણય અરજીઓની વિચારણા સમયે જ લેવાનો છે. નિર્વિવાદપણે, પ્રતિવાદી નંબર ૪ એ અરજીઓ પર વિચાર કરવામાં આવ્યો તે તારીખે એકમ સંભાળ્યું હતું. તેથી, અપીલકર્તાઓનું વલણ કે જે સમયે પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા અરજી કરવામાં આવી હતી તે સમયે તેણે કોઈ ઉદ્યોગની સ્થાપના કરી ન હતી તે વાસ્તવિક છે.

[૩૪૮-બી]

ઈન્ડિયન મેટલ્સ એન્ડ ફેરો એલોય્સ લિમિટેડ વેરસસ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્યો એ આઈ આર(૧૯૯૧) એસસી ૮૧૮ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

૪. પેટા-નિયમ (૫-એ) દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલા કેસમાં રાજ્ય સરકારે નિરપેક્ષપણે મૂલ્યાંકન કરવું પડશે કે શું ખનિજ વિકાસના હિતમાં વ્યક્તિને પસંદગી આપવામાં આવે છે કે કેમ, જોકે તેણે પછીથી અરજી કરી હતી. આવા કિસ્સામાં કારણો નોંધવાની જરૂર છે. જ્યાં સુધી પેટા-નિયમ (૬-એ) નો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી કારણો નોંધવાની કોઈ જરૂરિયાત દર્શાવવામાં

આવી નથી.હકીકત એ છે કે જે વ્યક્તિએ પહેલેથી જ ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો છે તેને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવે છે તે જ પ્રાથમિકતા આપવાનું કારણ છે.તેથી, અગ્રતાના ક્રમની ગણતરી એ જ અરજીઓની વિચારણાની પ્રક્રિયામાં આંતરિક કારણ છે.તે પોતે જ પાયો છે અને આપવામાં આવેલી પ્રાથમિકતા માટેનો તર્ક બનાવે છે.તે અપીલકર્તાનો કેસ નથી કે અગ્રતાનો ક્રમ અતાર્કિક છે.આમ હોવાથી, અપીલકર્તાઓનું વલણ કે કારણો નોંધવામાં આવ્યા ન હતા અને તેથી, કાર્યવાહીને દૂષિત કરવામાં આવે છે તે ખરેખર કોઈ પરિણામ નથી.[૩૪૮-ઈ, એફ, જી]

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૮૦૭૮/૨૦૦૪.

સી ડબલ્યુ પી નંબર ૫૯૯૪/૨૦૦૩ માં ઓરિસ્સા હાઈકોર્ટના ૧૦/૨/૨૦૦૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તાઓ માટે કે. સ્વામી અને શ્રીમતી પ્રભા સ્વામી.

પ્રતિવાદી નંબર ૧-૩ માટે શ્રીમતી કીર્તિ મિશ્રા.

પ્રતિવાદી નંબર ૪ માટે જયંત દાસ, અજીત પુદુસેરી, કે. વિજયન્ન
અને આદિત્ય નારાયણ દાસ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયાધીશ અરિજીત પાસાયત દ્વારા આપવામાં
આવ્યો હતો.

અપીલકર્તાઓ ઓરિસ્સા હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે સ્ટીલ અને
ખાણ વિભાગમાં ઓરિસ્સા રાજ્યના નિર્ણયને પડકારતા તેમના ચુકાદાની
કાયદેસરતા પર સવાલ ઉઠાવે છે, જેમાં તેમણે પ્રતિવાદી નંબર ૪ની તરફેણમાં
મયુરભંજ જિલ્લાના બડા દાલમા અને જાંગિયા ગામોમાં ૬.૯૦ એકર વિસ્તાર પર
લીઝ આપી હતી અને પરિણામે ૭ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૨ના રોજ અપીલકર્તાની
નંબર ૧ અરજીને નકારી કાઢી હતી.

ટૂંકમાં વાસ્તવિક સ્થિતિ નીચે મુજબ છે:

અપીલકર્તા નંબર ૧ એ ઓરિસ્સા લઘુ ખનિજ રાહત નિયમો,
૧૯૯૦ (ટૂંકમાં 'નિયમો') ના ફોર્મ એ માં ઓરિસ્સા સ્ટીલ અને ખાણ વિભાગના
સચિવને ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે 'સુશોભન પથ્થર' માટે ખાણ લીઝ માટે
અરજી કરી હતી.૨૫/૧૦/૨૦૦૨ પર, અપીલકર્તા નંબર ૧-કંપનીના મેનેજિંગ

ડિરેક્ટરે ગંજમ જિલ્લાના અંબાગાન ગામમાં સુશોભિત પથ્થરો માટે કટીંગ અને પોલિશિંગ એકમ સ્થાપિત કરવા માટે ૧.૧૩૪ એકર જમીન ખરીદવા માટે આર. નારાયણ સ્વામી સાથે કરાર કર્યો હતો.૨૬/૧૦/૨૦૦૨ પર ખાણકામ અધિકારી, બારીપાડા સર્કલ, બારીપાડાએ અપીલકર્તા નંબર ૧ ને ફોર્મ બી જારી કર્યું અને તેની ક્વોરી લીઝ અરજીની તારીખ ૭/૧૦/૨૦૦૨ ની રસીદની પુષ્ટિ કરી.૨/૧૨/૨૦૦૨ પર અપીલકર્તાએ મેટકોન્સ એન્જિનિયરિંગ પ્રાઇવેટ લિમિટેડને સુશોભન પથ્થરો માટે કટીંગ અને પોલિશિંગ એકમ સ્થાપિત કરવા માટે મશીનરીના પુરવઠા માટે આદેશો આપ્યા હતા.૫/૧૨/૨૦૦૨ પર પ્રતિવાદી નંબર ૪એ ૬.૯૦ એકરના વિસ્તારમાં ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે સુશોભન પથ્થરો માટે ફોર્મ એ માં ખાણ લીઝ માટે અરજી કરી હતી.૨૮/૧/૨૦૦૩ પર પ્રતિવાદી નંબર ૪એ ઓરિસ્સા સ્ટેટ ફાઇનાન્શિયલ કોર્પોરેશન (ટૂંકમાં 'કોર્પોરેશન') પાસેથી મેસર્સ વેલી ગ્રેનાઇટ્સ (પી) લિમિટેડ નામના બીમાર એકમની ખરીદી અંગે ખાણ નિયામકને પત્ર લખ્યો હતો અને તેની તારીખ ૫/૧૨/૨૦૦૨ ની ખાણ લીઝ અરજી પર વિચારણા કરવાની વિનંતી કરી હતી.૭/૨/૨૦૦૩ પર અપીલકર્તાએ તેના સમ તારીખના પત્ર દ્વારા સરકારના મુખ્ય સચિવ, સ્ટીલ અને ખાણ વિભાગને જમીન ખરીદવાના કરાર અને સૂચિત એકમની મશીનરીઓ માટે ઓર્ડર મૂકવા અંગે માહિતી આપી હતી.૪/૬/૨૦૦૩ પર રાજ્ય સરકારે પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં પ્રશ્નમાં ખાણ લીઝ આપવાનો નિર્ણય લીધો.અરજદારો દ્વારા ઓરિસ્સા હાઇકોર્ટ સમક્ષ

રિટ પિટિશન નંબર ૫૯૯૪/૨૦૦૩ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં ખાણની લીઝ આપવાના સરકારના નિર્ણય પર સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો. ૧૦/૨/૨૦૦૪ ના વિવાદિત ચુકાદા દ્વારા રિટ અરજી ફગાવી દેવામાં આવી હતી. ઉચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ નો કેસ નિયમોના નિયમ ૬ (૬-એ) (૧) દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યો હતો અને તેને અપીલકર્તા નંબર ૧ પર પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી હતી.

અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, હાઈકોર્ટનો મત સ્પષ્ટ રીતે ખોટો છે. નિર્વિવાદપણે, અપીલકર્તા નંબર ૧ એ અગાઉ ખાણ લીઝ માટે અરજી દાખલ કરી હતી અને તેના કેસને પ્રતિવાદી નંબર ૪ કરતા વધુ પ્રાધાન્ય મળવાનું હતું. માત્ર એટલા માટે કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ એ એક બીમાર એકમ ખરીદ્યું હતું જે કાર્યરત ન હતું, નિયમ ૬ (૬-એ) (૧) હેઠળ તેને પ્રાથમિકતા ઉપલબ્ધ ન હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને અપીલકર્તા નંબર ૧ ની સરખામણીમાં શા માટે અને કયા સંજોગોમાં પ્રાથમિકતા હોઈ શકે તે અંગે કોઈ કારણો સૂચવવામાં આવ્યા ન હતા.

જવાબમાં, રાજ્યના વિદ્વાન વકીલ અને પ્રતિવાદી નંબર ૪ એ રજૂઆત કરી હતી કે નિયમ ૬ ના પેટા-નિયમ (૬-એ) (૧) માં નિર્ણાયક અભિવ્યક્તિ "જેણે પહેલેથી જ એક ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો છે", નિર્વિવાદપણે, જે

એકમ પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા લેવામાં આવ્યું હતું તે સંબંધિત નાના ખનિજની પ્રક્રિયામાં રોકાયેલું હતું.તેથી, સરકારે યોગ્ય રીતે પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને પ્રાથમિકતા આપવાનું નક્કી કર્યું.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અપીલકર્તા નંબર ૧ એ એ પણ સ્થાપિત કર્યું નથી કે તે નિયમ ૬ (૬-એ) (૨) દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, તે એવી વ્યક્તિ માનવામાં આવી હતી જે બાકીની શ્રેણીની હતી તે નિયમ ૬ (૬-એ) (૪) છે.

વિવાદને ઉકેલવા માટે નિયમોના નિયમ ૬ની નોંધ લેવી યોગ્ય રહેશે જે નીચે મુજબ છે:

"૬.અરજીનો નિકાલ-(૧) સક્ષમ અધિકારી દ્વારા પ્રાપ્ત તમામ અરજીઓ ખાણ ભાડાપટ્ટા માટેની અરજીઓના રજિસ્ટરમાં દાખલ કરવામાં આવશે, જે આ નિયમો સાથે જોડાયેલા ફોર્મ 'સી' માં જાળવવામાં આવશે.

(૨) જલદી અરજી પ્રાપ્ત થાય છે, તે ફોર્મ 'બી' માં અરજદારને સ્વીકારવામાં આવશે.જો અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે, તો એક સૂચના જેમાં ના પાડવાના કારણો હશે, તે અરજદારને મોકલવામાં આવશે.

(૩) x x XX

(જ) જ્યાં સુધી અરજદાર મૂળ અથવા બિન-મૂલ્યાંકન પ્રમાણપત્રોમાં આવકવેરો અને વેચાણવેરાની મંજૂરી પ્રમાણપત્રો રજૂ ન કરે ત્યાં સુધી કોઈ અરજી મંજૂર કરવામાં આવશે નહીં.

(પ) પેટા-નિયમો (ક) અને (ક-એ) ની જોગવાઈઓને આધિન, જ્યાં બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓએ એક જ જમીન અથવા વિસ્તારના સંદર્ભમાં ખાણ લીઝ માટે અરજી કરી હોય, તો જે અરજદારની અરજી અગાઉ પ્રાપ્ત થઈ હતી તે અરજદાર કે જેની અરજી પછીથી પ્રાપ્ત થઈ હતી તેના કરતાં અનુદાન માટે વિચારણા કરવા માટે પ્રાધાન્ય લેશે.

(પ-એ) પેટા-નિયમ (પ) માં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, જો રાજ્ય સરકારનો અભિપ્રાય હોય કે ખનિજ વિકાસના હિતમાં આવું કરવું જરૂરી છે, તો તે લેખિતમાં નોંધાયેલા કારણોસર અગાઉ કરવામાં આવેલી અરજીઓની પસંદગીમાં ખાણની લીઝ આપી શકે છે.

(ક) અરજદારોને નીચેના ક્રમમાં પ્રાથમિકતા આપવામાં આવશે.એટલે કે:

(૧) નાના ખનિજનો કાચા તરીકે ઉપયોગ કરતા કારીગરોની
સહકારી સંસ્થાઓ

સામગ્રી;

(૨) જે વ્યક્તિ નાના ખનીજ પર આધારિત ઉદ્યોગનું સંચાલન કરી
રહી હોય અથવા અન્ય તમામ ઔપચારિકતાઓ પૂર્ણ કરી હોય, જો
લીઝ આપવામાં આવે તો તે તેનું સંચાલન કરી શકશે.

(૩) એક વ્યક્તિ જે જમીનની ચૈયત છે;

(૪) કોઈપણ અન્ય શ્રેણી.

(૬-એ) પેટા-નિયમ (૬) માં જે કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં,
પરિમાણીય પથ્થરો સહિત સુશોભન, ઔદ્યોગિક અથવા નિકાસ હેતુ માટે
ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ પ્રકારના ખડકોના સંદર્ભમાં પ્રાથમિકતા
નીચેના ક્રમમાં રહેશે, એટલે કે:

(૧) જે વ્યક્તિએ રાજ્યમાં આવા નાના ખનિજોની પ્રક્રિયા માટે
પહેલેથી જ ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો હોય;

(૨) એવી વ્યક્તિ કે જેની પાસે આવા નાના ખનિજોની રાજ્ય પ્રક્રિયામાં ઉદ્યોગ સ્થાપવાની ચોક્કસ યોજના હોય, જો તેણે સૂચિત પ્રક્રિયા ઉદ્યોગ અંગેના તેના પ્રોજેક્ટ અહેવાલની નકલ અને નાણાકીય સંસ્થાના મુખ્ય કાર્યકારી દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ પત્ર પણ રજૂ કર્યો હોય, તો તેની અસર એ થાય કે તેના પ્રોજેક્ટ અહેવાલનું મૂલ્યાંકન આવી નાણાકીય સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવી રહ્યું છે.

પરંતુ શ્રેણી (૨) હેઠળ અરજદારના કિસ્સામાં, પ્રારંભિક લીઝ પચાસ હેક્ટર સુધી આપવામાં આવશે અને ઉત્પાદન શરૂ થાય તે પહેલાં પચાસ હેક્ટરથી વધુ લીઝ આપવા માટે નાણાકીય સંસ્થા અથવા ખાણના નાયબ નિયામક અથવા ખાણ અધિકારી પાસેથી પ્રાપ્ત પુષ્ટિ પર ખાતરી પત્ર જારી કરી શકાય છે.

(૩) એક વ્યક્તિ જે જમીનની રૈયત છે;

(૪) કોઈપણ અન્ય શ્રેણી;

પરંતુ શ્રેણી (૩) અથવા (૪) હેઠળ અરજદારના કિસ્સામાં સક્ષમ અધિકારી દ્વારા ભાડાપટ્ટો એ વાતની સંતોષ પર આપી શકાય કે અરજદાર તેની ખાણકામની પ્રવૃત્તિને યોગ્ય, કુશળ અને કામદાર જેવી રીતે ચાલુ રાખવા માટે પૂરતું રોકાણ કરી શકશે અથવા પૂરતા ભંડોળની વ્યવસ્થા કરી શકશે.

(૭) જે વિસ્તાર માટે સુશોભન, ઔદ્યોગિક અને આયામી પથ્થરો સહિત નિકાસ હેતુઓ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા ખડકોની ખાણકામ માટે લીઝ આપવામાં આવી છે તે વિસ્તારની અંદર બદલા અને સામાન્ય પથ્થરો સહિત માર્ગ ધાતુઓ માટે કોઈ ખાણ લીઝ/પરમિટ/હરાજી આપવામાં આવશે નહીં.

નિયમ ૬ ની ભાષાના વાંચન પર તે સ્પષ્ટ છે કે જોગવાઈમાં ત્રણ પ્રકારની પ્રાધાન્યતા/અગ્રતા અંકિત છે. પ્રથમ એક સામાન્ય કેસ છે જ્યાં અગાઉ પ્રાપ્ત થયેલી અરજીને પછીની અરજી કરતાં પ્રાધાન્ય આપવામાં આવે છે. પેટા-નિયમ (૫-એ) માં એક અપવાદ આ રીતે કોતરવામાં આવ્યો છે કે જો રાજ્ય સરકારનો અભિપ્રાય હોય કે ખનિજ વિભાગના હિતમાં આવું કરવું જરૂરી છે, તો તે અગાઉ કરવામાં આવેલી અરજીઓની પસંદગીમાં લેખિતમાં ક્વોરી લીઝ આપી શકે છે. પેટા-નિયમ (૬) અગ્રતાની અન્ય શ્રેણી સાથે સંબંધિત છે. વર્તમાન

કિસ્સામાં પેટા-નિયમ (૬) ની બહુ સુસંગતતા નથી. પેટા-નિયમ (૬-એ) એવા અરજદારોની શ્રેણીને બહાર કાઢે છે જેમણે ગણતરી કરેલ શ્રેણીઓના નાના ખનિજો માટે અરજી કરી છે તે પરિમાણ પથ્થરો સહિત સુશોભન, ઔદ્યોગિક અથવા નિકાસ હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ પ્રકારના ખડકો છે. હાલનો કેસ ઉપરોક્ત પેટા-નિયમમાં આપવામાં આવેલી પ્રાથમિકતા સાથે સંબંધિત છે. તે એવા વ્યક્તિને પ્રાથમિકતા પૂરી પાડે છે કે જેમણે આવા નાના ખનિજોની પ્રક્રિયા માટે પહેલેથી જ ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો હોય. રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલા દસ્તાવેજોમાંથી, ખાસ કરીને ૨૩/૫/૨૦૦૩ તારીખના કોર્પોરેશનના પત્ર પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે મેસ્સર્સ વેલી ગ્રેનાઈટ્સ (પી) લિમિટેડ ચાલી રહેલા એકમનું સંચાલન કરી રહ્યું હતું. પત્રમાં સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે એકમનો કબજો પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને સોંપવામાં આવ્યો હતો અને એકમ ઉક્ત કંપની દ્વારા ચલાવવામાં આવી રહ્યું છે.

અપીલકર્તા નંબર ૧ માટે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે હકીકતમાં પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા લેવામાં આવેલું એકમ કાર્યરત નહોતું અને તેણે કાયમી નોંધણી પ્રમાણપત્ર માટે અરજી કરી હતી જે પ્રક્રિયા હેઠળ હતું જે જિલ્લા ઔદ્યોગિક કેન્દ્ર, મયુરભંજના પત્ર પરથી સ્પષ્ટ થાય છે.

પ્રશ્ન ખરેખર એ છે કે શું એકમ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું હતું અને તે ચાલી રહ્યું હતું કે નહીં.નિર્વિવાદપણે, પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા તેના ટેકઓવર પહેલાં ઉદ્યોગની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી અને સુશોભન પથ્થરોની પ્રક્રિયા માટે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.જોકે, અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અરજીઓ કરવામાં આવી ત્યાં સુધીમાં પ્રતિવાદી નંબર ૪એ હજુ સુધી એકમ પર કબજો કર્યો ન હતો, જે ખરેખર પરિણામરૂપ છે.

અપીલકર્તા નંબર ૧ એ પણ કોઈ ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો ન હતો.તેણે માત્ર જમીન ખરીદવાનો કરાર કર્યો હતો અને મશીનરી માટે ઓર્ડર આપ્યો હતો.'સેટ અપ' અભિવ્યક્તિનો પોતાનો ચોક્કસ અર્થ છે.

"સેટિંગ અપ" અભિવ્યક્તિનો અર્થ થાય છે, 'જેમ કે ઓક્સફર્ડ ઇંગ્લિશ ડિક્શનરીમાં વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યું છે,' પગ મુકવું 'અથવા' સ્થાપિત કરવું ', અને' પ્રારંભ 'માટે વિરોધાભાસી છે.તફાવત એ છે કે જ્યારે કોઈ વ્યવસાય સ્થાપિત થાય છે અને વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે તૈયાર હોય છે, અને પછી તે વ્યવસાય વિશે કહી શકાય કે તેની સ્થાપના કરવામાં આવે છે.પરંતુ તે વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે તૈયાર થાય તે પહેલાં તેની સ્થાપના કરવામાં આવતી

નથી.(વેલ્થ ટેક્સ કમિશનર, મદ્રાસ વેરસસ રામારાજુ સર્જિકલ કોટન મિલ્સ લિમિટેડ, [૧૯૬૭] ૧ એસસીઆર ૭૬૧ જુઓ.)

ઉપરોક્ત કેસમાં, આગળ એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે "સેટ અપ" શબ્દ સ્થાપિત શબ્દની સમકક્ષ છે પરંતુ સ્થાપના માટેની કામગીરીને તેની સ્થાપનાના એકમની સ્થાપના સાથે સરખાવી શકાતી નથી.

અગ્રતાના પ્રશ્નનો નિર્ણય અરજીઓની વિચારણા સમયે જ લેવાનો છે.નિર્ણયવાદપણે, પ્રતિવાદી નંબર ૪ એ અરજીઓ પર વિચાર કરવામાં આવ્યો તે તારીખે એકમ સંભાળ્યું હતું.તેથી, અપીલકર્તાઓનું વલણ કે જે સમયે પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા અરજીઓ કરવામાં આવી હતી તે સમયે તેણે કોઈ ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો ન હતો તે ખરેખર તથ્યહીન છે.ઈન્ડિયન મેટલ્સ એન્ડ ફેરો એલોય્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્યો, એ. આઈ. આર. (૧૯૯૧) એસ. સી. ૮૧૮ માં આ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું તેમ, અરજદારે અરજીની વિચારણાની તારીખે નાના ખનિજોની પ્રક્રિયા માટે પહેલેથી જ એક ઉદ્યોગની સ્થાપના કરી દીધી હોવાથી અરજીઓની વિચારણાની તારીખે વાસ્તવિક સ્થિતિના આધારે તેના અગ્રતાના દાવાનો નિર્ણય લેવાનો હતો.

અપીલકર્તાઓ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સત્તાવાળાઓ દ્વારા કોઈ કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું ન હતું કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને અપીલકર્તાઓ પર પ્રાથમિકતા શા માટે હોવી જોઈએ.આ સંદર્ભમાં પેટા-નિયમનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે (૫-એ) નિયમ ૬.

એ નોંધવું જોઈએ કે પેટા-નિયમ (૫-એ) દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલા કેસમાં રાજ્ય સરકારે નિરપેક્ષપણે મૂલ્યાંકન કરવું પડશે કે શું ખનિજ વિકાસના હિતમાં વ્યક્તિને પસંદગી આપવામાં આવે છે કે કેમ, જોકે તેણે પછીથી અરજી કરી હતી.આવા કિસ્સામાં સરકારનો અભિપ્રાય છે કે ખનિજ વિકાસના હિતમાં આવું કરવું જરૂરી છે, તેમાં દેખીતી રીતે એક વસ્તુનિષ્ઠ કોણ સામેલ છે અને તેથી, કારણો નોંધવાની જરૂર છે.જ્યાં સુધી પેટા-નિયમ (૬-એ) નો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી કારણો નોંધવાની કોઈ જરૂરિયાત દર્શાવવામાં આવી નથી.હકીકત એ છે કે જે વ્યક્તિએ પહેલેથી જ ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો છે તેને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવે છે તે જ પ્રાથમિકતા આપવાનું કારણ છે.તેથી, અગ્રતાના ક્રમની ગણતરી એ જ અરજીઓની વિચારણાની પ્રક્રિયામાં આંતરિક કારણ છે.તે પોતે જ પાયો છે અને આપવામાં આવેલી પ્રાથમિકતા માટે તર્કસંગત બનાવે છે.તે અપીલકર્તાનો કેસ નથી કે અગ્રતાનો ક્રમ અતાર્કિક છે.આમ હોવાથી, અપીલકર્તાઓ માટે વિદ્વાન સલાહકારનું વલણ કે કારણો નોંધવામાં

આવ્યા ન હતા અને તેથી, કાર્યવાહીને દૂષિત કરવામાં આવે છે તે ખરેખર કોઈ પરિણામ નથી.

કોઈપણ ઢ્રષ્ટિકોણથી જોવામાં આવે તો, અપીલકર્તાઓએ હાઈકોર્ટના ચુકાદામાં દખલગીરી માટે કોઈ કેસ કર્યો નથી. અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને રદ કરવામાં આવે છે. ખર્ચમાં સરળતા રહે.

ડી. જી.

અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.